Dosarul nr.1ra-1057/18

Curtea Supremă de Justiţie

D E C I Z I E

19 iunie 2018 mun.Chişinău

Colegiul penal în următoarea componenţă:
Preşedinte Nicolae Gordilă,
Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan şi Ion Guzun,

judecând, fără citarea părţilor, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 01 februarie 2018, declarat de avocatul Luca Alexandru în numele părților vătămate Mustafenco Nina și Mustafenco Viorel în cauza penală în privința lui

Prodan Gutiera.

Termenul examinării cauzei:
1. Prima instanţă: 05.07.2017 - 14.12.2017;
2. Instanţa de apel: 19.01.2018 - 01.02.2018;
3. Instanţa de recurs: 03.05.2018 - 19.06.2018.

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentinţa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2017, Prodan Gutiera a fost recunoscută vinovată şi condamnată în baza art.264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 490 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea de la Prodan Gutiera în beneficiul părții vătămate Mustafenco Viorel a prejudiciului material în sumă de 2411,56 lei, iar în beneficiul lui Mustafenco Nina a prejudiciul material în sumă de 4195,26 lei și a prejudiciul moral în sumă de 10000 lei, în rest aceasta a fost respinsă, ca nefondată.

2. Prima instanţă, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364[1] Cod de procedură penală, a constatat că Prodan Gutiera, la 02 aprilie 2017, aproximativ la orele 04[45], conducând mijlocul de transport de model „Audi Q7”, cu n/î xx, fiind trează, cu permis de conducere de categoria „B”, valabil pentru categoria mijlocului de transport pe care-l ghida, se deplasa în mun.Chişinău pe str.M.Eminescu din direcţia str.Bernardazzi spre str.Şciusev, ajungând în apropierea intersecţiei str.Mihai Eminescu cu str.M.Kogălniceanu, unde la semafor funcţiona semnalul galben intermitent, aflându-se în perimetrul de acţiune al indicatorului rutier 2.1, anexa nr.3 din Regulamentul Circulaţiei Rutiere, potrivi căruia conducătorul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care se apropie de intersecţie pe drumul ce urmează a fi intersectat, iar în caz de necesitate, el trebuie să oprească la marcajul 1.13, iar în lipsa acestuia - înaintea intersecţiei. Astfel, conducătorul mijlocului de transport nu a ţinut permanent seama de împrejurări, de totalitatea factorilor ce caracterizează condiţiile rutiere, intensitatea şi nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să ţină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranţă, determinarea benzii de circulaţie şi modului de conducere a vehiculului, nu a apreciat corect situaţia rutieră reală pe drum în care se afla vehiculul în momentul respectiv, prin ce a încălat pct.3, pct.45 subpunct.1), 2) din Regulamentul Circulaţiei Rutiere, potrivit cărora „Participanţii la trafic sunt obligaţi să respecte regulile de circulaţie, semnificaţia mijloacelor de semnalizare rutieră,

semnalele şi indicaţiile agentului de circulaţie, condiţiile tehnice ale prezentului Regulament şi prin acţiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanţi la trafic, să nu-i expună pericolului, precum şi să nu creeze neîntemeiat obstacole circulaţiei care ar depăşi pe acele care sunt provocate de circumstanţe iminente", „ Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ţinând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influenţează atenţia şi reacţia: h) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă, situaţiile periculoase: c) starea tehnică a vehiculului şi particularităţile încărcăturii: d) situaţia rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilităţii apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranţa traficului", respectiv și cerinţele art.22 alin.(4) din Legea nr.131-XVI din 07.06.2007, privind siguranţa traficului rutier, potrivit căruia „participanţii la trafic sunt obligaţi să manifeste un comportament care să asigure fluenţa şi siguranţa traficului, să nu pericliteze siguranţa unor alţi participanţi la trafic'' şi, manifestând neglijenţă în circumstanţele sus expuse, nu a reacţionat adecvat, nu a luat în consideraţie starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecţie a participanţilor la el împotriva accidentelor şi consecinţelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranţa traficului, nu a adaptat o conduită corespunzătoare condiţiilor de drum care i-ar garanta securitatea circulaţiei, s-a angajat în traversarea intersecţiei fără să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropiau de intersecţie pe drumul cu prioritate, prin ce a încălcat şi cerinţele pct.59.2) din Regulamentul Circulaţiei Rutiere, care prevăd că „la intersecţia drumurilor de semnificaţie neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecţie pe drumul cu prioritate" și, ca urmare, a comis tamponarea automobilului de model „Dacia Logan", cu n/î xx, în care se aflau pasagerii Mustafenco Nina şi Mustafenco Viorel, condus de către Harabari Vasile, ce se deplasa pe drumul cu prioritate de pe str.M.Kogălniceanu, din stânga spre dreapta relativ sensului de deplasare al automobilului de model „Audi Q7" cu xx.

În rezultatul impactului, pasagerei Mustafenco Nina i-au fost cauzate, conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr.987/D din 15.05.2017, vătămare corporală medie sub formă de fractura osului pubis şi ischiatic pe stânga, contuzia ţesuturilor moi manifestată prin edem al bazinului şi şoldului pe dreapta, excoriaţii a ţesuturilor moi la nivelul feţei, iar pasagerului Mustafenco Viorel i-au fost cauzate, conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr.988/D din 08.05.2017, vătămare corporală uşoară sub formă de plăgi tăiate la nivelul umărului drept cu extindere pe torace, excoriaţii la nivelul feţei şi mâina stânga, echimoze la nivelul ambelor genunchi.

3. Împotriva sentinţei a declarat apel:

- procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care lui G.Prodan să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, precum să fie dispusă încasarea din contul inculpatei în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 927 lei, pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, iar corpurile delicte – automobilul de model de model „Audi Q7", cu n/î xx și automobilul de model „Dacia Logan", cu n/î xx să fie restituite proprietarilor, pe motiv că instanța incorect a aplicat inculpatei o sancțiune pecuniară în mărime de

490 unități convenționale, ce vine în contradicție cu prevederile art.64 alin.(3) Cod penal, care nu poate fi mai mică de 500 unități convenționale; - instanța nu s-a expus asupra cererii procurorului privind încasarea din contul inculpatei în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 927 lei, pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, precum nu s-a expus și nici asupra corpurilor delicte – automobilele implicate în accidentul rutier, care urmau a fi restituite proprietarilor;

- avocatul A.Luca în numele părților vătămate N.Mustafenco și V.Mustafenco, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea aplicării pedepsei și laturii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei să-i fie aplicată pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, iar acțiunea civilă să fie admisă integral, pe motiv că instanța incorect a admis cererea inculpatei de a fi examinată cauza pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, de rând ce aceasta urma a fi respinsă din motiv că inculpata indică la vinovăția altei persoane; - incorect instanța nu a dispus aplicarea pedepsei complementare, pe când din circumstanțele cauzei reiese că inculpata la săvârșirea infracțiunii a comis un număr semnificativ de încălcări grave a Regumanetului circulației rutiere, ce denotă că dânsa, în calitatea sa de conducător al unității de transport, prezintă pericol pentru societate, ceea ce impune necesitatea privării de permisul de conducere, pentru a preveni comiterea unor noi fapte similare; - soluționând acțiunea civilă, instanța nu s-a expus pe marginea cheltuielilor de judecată suportate de ambele părți și a prejudiciului moral solicitat de V.Mustafenco, precum și incorect a fost diminuat cuantumul prejudiciului moral suportat de N.Mustafenco, care o perioadă de trei luni a fost în imposibilitate de a se deplasa de sine stătător, ceea ce justifică cuantumul prejudiciului moral solicitat; - faptul că părții vătămate V.Mustafenco i-a fost cauzat un prejudiciu moral rezultă din faptul că acestuia, la fel, i-au fost cauzate multiple leziuni corporale, fiindu-i acordat tratament medical, astfel că i-au fost cauzate suferințe fizice, că a ratat zborul în Italia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 01 februarie 2018, au fost admise apelurile declarate de procuror și de avocatul A.Luca în numele părților vătămate N.Mustafenco și V.Mustafenco, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și a acțiunii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care lui Prodan Gutiera, recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Acțiunea civilă înaintată de avocat în numele părții vătămate Mustafenco Nina a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Prodan Gutiera în beneficiului lui Mustafenco Nina a cheltuielilor de judecată în sumă de 4000 lei, în rest cerințele au fost respinse.

Acțiunea civilă înaintată de avocat în numele părții vătămate Mustafenco Viorel a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Prodan Gutiera în beneficiul lui Mustafenco Viorel a prejudiciului moral în sumă de 2000 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 1000 lei, în rest cerințele au fost respinse.

Cheltuielile judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză în mărime de 927 lei, au fost trecute în contul statului. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a conchis că, starea de fapt reținută și de drept apreciată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate la caz, acestea analizate în ansamblu potrivit art.101 Cod de procedură penală justifică

încadrarea corectă a acțiunilor inculpatei și demonstrează cu certitudine vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, care rezultă însăși din declarațiile inculpatei G.Prodan, a părților vătămate N.Mustafenco, V.Mustafenco, reprezentantului părților vătămate, SREL „Acord Eurotrans", D.Russu, a martorilor A.Viziru, V.Conovali și probele scrise - procesele-verbale de cercetare a locului accidentului rutier din 02.04.2017, de examinare a automobilelor de model „Audi Q7", cu xx din 02.04.2017 și „ Dacia Logan", cu n/î xx din 02.04.2017, rapoartele de expertiză medico-legală nr.987/D și 988/D din 15.05.2017 și 08.05.2017.

Totodată, instanța de apel, reținând că din conținutul cererilor de apel înaintate, apelanții critică hotărârea primei instanțe sub aspectul individualizării pedepsei penale și în latura civilă, respectiv verificând sub aspectul vizat legalitatea individualizării pedepsei penale în privința lui G.Prodan, a concluzionat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana vinovatei, de circumstanțele ce atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acesteia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării ei, doar că la stabilirea mărimii amenzii nu a ținut cont de prevederile art.64 alin.(3) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel, apreciind în ansamblu circumstanțele cazului, prin prisma scopului pedepsei penale, ținând cont că infracțiunea comisă face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatei, de circumstanțele atenuante – recunoașterea vinei, căința sinceră și lipsa celor agravante, a considerat de a-i aplica o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, considerând că această categorie și mărime de pedeapsă va asigura atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatei, având în vedere că aceasta a încălcat regulile de securitate a circulației care a precedat producerea urmărilor prejudiciabile.

Concomitent, instanța de apel a respins solicitarea avocatului în interesele părților vătămate, cât și a procurorului, invocată în instanța de apel, de a fi aplicată inculpatei pedeapsa complementară, deoarece norma de drept incriminată acesteia prevede expres că pedeapsa complementară în formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, este posibilă de a fi aplicată doar în cazul când este aplicată pedeapsa principală cu închisoare, pe când lui G.Prodan i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă.

De asemenea, instanța de apel a respins și solicitarea părții acuzării de a fi încasate de la inculpată cheltuielile de judecată în mărime de 927 lei, pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, deoarece partea acuzării nu a înaintat de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești cerere de chemare în judecată, potrivit prevederilor art.221 alin.(4) Cod penal, iar reieșind din dispozițiile art.143 alin.(1) pct.2), 6), alin.(2), 227 Cod de procedură penală, aceste cheltuieli nu pot fi dispuse spre încasare de la G.Prodan, acestea urmând a fi compensate din contul mijloacelor bugetului de stat.

Prin urmare, instanța de apel a considerat necesar de a dispune trecerea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză în mărime de 927 lei în contul statului, deoarece anume statului îi revine obligațiunea de drept de a asigura și acoperi cheltuielile legate de investigarea și judecarea cauzelor penale.

Referitor la latura civilă ce este contestată de avocat în numele părților

vătămate, instanța de apel, verificând soluția primei instanțe, a considerat că instanța just a admis acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material pentru efectuarea tratamentului necesar în sumă de 2411,56 lei în privința lui V.Mustafenco și în sumă de 4195,26 lei în privința lui N.Mustafenco, sume ce sunt confirmate prin bonuri de plată.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiată soluția primei instanțe și cu privire la repararea prejudiciului moral în privința lui N.Mustafenco, deoarece aceasta, ca urmare a acțiunilor ilegale ale inculpatei, a suportat suferinţe fizice şi psihice, fiindu-i cauzate vătămări corporale medii, prin urmare i-a fost cauzat un prejudiciu moral, cuantumul căruia a fost apreciat corect de către prima instanță la suma de 10 000 lei, sumă care este capabilă să remedieze suferințele psihice suportate de partea vătămată, N.Mustafenco.

Subsidiar, instanța de apel a conchis că incorect prima instanță a respins cerința părții vătămate N.Mustafenco privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică, de rând ce acestea au fost jusificate prin probe și anume, bonurile de plată seria PL nr.200054/78 din 29.05.2017, seria PL nr.200177/12 din 29.01.2018, seria PL nr.200176/11 din 29.01.2018, din care rezultă că pentru asistență juridică N.Mustafenco a achitat suma de 4000 lei, iar V.Mustafenco a achitat suma de 1000 lei, astfel pe motivul dat instanța a conchis de a admite cerința părții vătămate în partea încasării cheltuielilor de judecată.

Referitor la acțiunea civilă a părții vătămate V.Mustafenco, în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 5000 lei, instanța de apel a considerat justificată parțial solicitarea acestuia, deoarece a suportat dureri fizice, fapt constatat prin raportul de expertiză judiciară nr.988/D din 08.05.2017, astfel a conchis că pentru suferințele suportate de acesta pentru vătămările corporale ușoare, suma de 2000 lei, va fi capabilă să remedieze suferințele fizice și psihice suportate de partea vătămată.

Ținând cont de prevederile art.162 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că corpurile delicte și anume, automobilul de model „Audi Q7" cu n/î C PG 303, cât și automobilul de model „Dacia Logan", cu n/î K VS 060, urmează a fi restituite proprietarilor.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul A.Luca în numele părților vătămate N.Mustafenco și V.Mustafenco care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului său invocat în apel referitor la individualizarea pedepsei, prin care a enunțat că inculpata nejustificat a beneficiat de reducerea pedepsei în baza art.364[1] alin.(8) Cod de procedură penală, deoarece nu și-a recunoscut vina, fiindcă în declarațiile sale indică la vina unui alt șofer în producerea impactului, astfel că instanța în temeiul art.383 Cod de procedură penală, printr-o încheiere motivată urma să reia judecarea cauzei în procedură generală; - incorect instanțele au reținut la individualizarea pedepsei căința sinceră a inculpatei, de rând ce ultima nu și-a cerut scuze de la părțile vătămate pentru suferințele cauzate, nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, solicitând ca acțiunea civilă să fie soluționată în ordinea procedurii civile, ceea ce dă dovadă că aceasta nu a conștientizat gravitatea faptelor comise; - partea descriptivă a deciziei instanței de apel în ce privește soluționarea acțiunii civile a părților vătămate, este una neclară și vine în contradicție cu cea dispozitivă, deoarece instanța a casat sentința în partea soluționării acțiunii civile, dar nu a indicat pe marginea căror capete ale pretențiilor

din acțiunea civilă urmează a fi casată, deși a admis doar parțial acțiunea civilă în partea încasării cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral în sumă de 2000 lei în privința lui V.Mustafenco, în rest acțiunea civilă a fost respinsă; - deși instanța a admis parțial solicitarea apărării de a încasa cheltuielile judiciare în beneficiul lui V.Mustafenco în sumă de 1000 lei, nu a motivat soluția de ce nu urmează a fi încasată și suma de 3000 lei pentru acordarea asistenței juridice în prima instanță; - nemotivat și deminuat este cuantumul prejudiciului moral solicitat de către părțile vătămate, în coraport cu suferințele fizice și psihice suportate; - examinarea cauzei în apel a derulat cu încălcarea prevederilor art.19 Cod de procedură penală și art.6§1 CEDO, ce garantează accesul liber la justiție și la un proces echitabil.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului şi motivele invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi admis, casată parţial decizia instanţei de apel, în latura civilă, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond şi de apel în cazul când instanţa nu s-a pronunţat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aceasta nu curpinde motivele pe care se întemeiază soluția și sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din dosar, şi oricăror probe noi prezentate instanţei de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanţa de fond. Instanţa de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar, fiind obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond şi de apel numai în cazurile prevăzute de această normă legală.

Conform textului recursului, rezultă că autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanţele de judecată, precum şi cu încadrarea juridică a acţiunilor inculpatei G.Prodan şi critică hotărârile instanţelor de fond referitor la faptul că instanțele incorect au dedus că inculpata poate beneficia de avantajele procedurii prevăzute de art.364[1] Cod de procedură penală, dat fiind că nu a recunoscut în întregime, ci doar parțial, fapta comisă, pe când legiuitorul a condiţionat judecata pe baza probelor administrate în cadrul procedurii pre-judiciare prin recunoaşterea de către inculpat în totalitate a faptelor incriminate, pentru săvârşirea cărora a fost deferit justiţiei.

Sub aspectul vizat Colegiul penal reține că, procedura simplificată a judecării cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledorie de vinovăţie şi poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii: 1) cererea inculpatului să intervină până la începerea cercetării judecătoreşti în prima instanţă; 2) cererea inculpatului trebuie să conţină menţiune privind recunoaşterea totală şi necondiţionată a faptei/faptelor incriminate în legătură cu care a fost diferit justiţiei şi renunţarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe; 3) probele administrate în faza de urmărire penală să fie suficiente şi de natură să permită stabilirea unei pedepse.

Examinarea cauzei penale în procedură simplificată este un instrument care oferă importantul avantaj al soluționării cu celeritate a cauzelor penale, atunci când

inculpatul recunoaște în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, iar instanța dispune de suficiente probe care ar permite stabilirea vinovăției.

Prin urmare, este lipsit de temei afirmația recurentului că incorect s-a dispus examinarea acesteia în procedura art.364[1] Cod de procedură penală și pronunțarea unei hotărâri de condamnare în privința lui G.Prodan, care a beneficiat de reducerea pedepsei în urma acestei proceduri, deoarece prin încheierea protocolară din 04.12.2017, instanța a admis cererea inculpatei de a fi examinată cauza în procedură simplificată, pe motiv că inculpata își recunoaște faptele indicate în rechizitoriu, nu solicită administrarea de noi probe, iar din probele administrate rezultă faptele inculpatei, acestea fiind stabilite, fiind suficiente date cu privire la persoana ei pentru stabilirea pedepsei. La fel, fiind audiată în cadrul ședinței de judecată, inculpata G.Prodan a recunoscut integral vina, s-a căit sinter de cele comise, fiind de acord cu acțiunea civilă în principiu, în privința prejudiciului moral considerând că este exagerată (f.d.188, 121, 222-225 v.1). Mai mult, instanța punând în discuție posibilitatea examinării cauzei în procedura nominalizată, atât părțile vătămate, cât și recurentul ce contestă legalitatea hotărârilor sub aspectul dat, au considerat posibilă examinarea acesteia potrivit prevederilor art.364[1] Cod de procedură penală (f.d.223 v.1).

Astfel, nu pot fi reținute argumentele recurentului, precum că instanța neîntemeiat a acceptat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364[1] Cod de procedură penală și că inculpatei, în temeiul acestei norme, nejustificat i-a fost redusă pedeapsa și a fost liberată de pedeapsa complementară.

La acest capitol Colegiul penal reține că, conform prevederilor art.61, 75 Cod penal, la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată urmează să ţină cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia. Pedeapsa penală este o măsură de constrâgere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a inculpatului, şi are drept scop restabilirea echităţii sociale, corijarea vinovatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea acestuia, cât şi a altor persoane.

Reținând aceste prevederi, instanţa de apel, la numirea pedepsei inculpatei G.Prodan a ţinut cont de persoana acesteia, de circumstanţele atenuante prezente în cauză şi de scopul pedepsei penale, care este restabilirea echităţii sociale şi corectarea inculpatului, și just a ajuns la concluzia de a-i aplica lui G.Prodan pedeapsa sub formă de amendă.

Sancţiunea art.264 alin.(1) Cod penal, în baza căruia G.Prodan a fost declarată vinovată, prevede pedeapsă sub formă de amendă de până la 650 unităţi convenţionale, sau muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 ore, sau închisoare de până la 3 ani, cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

În acest sens Colegiul penal remarcă că, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Prin urmare, instanţa de recurs apreciază că, faţă de natura şi gravitatea faptei comise, a circumstanţelor reale privind săvârşirea acesteia şi a celor personale ale inculpatei, pedeapsa sub formă de amendă stabilită de instanţa de apel este aptă să

conducă la realizarea scopurilor sancţiunii, contribuind la corijarea şi reeducarea inculpatei, la formarea unei atitudini pozitive a acesteia faţă de fapta comisă.

Colegiul penal constată că, instanţa de apel, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, şi-a motivat soluţia adoptată indicând din care motive a ajuns la concluzia că corijarea şi reeducarea inculpatei este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de amendă, soluţie detaliat expusă la pct.4 al prezentei decizii, pe care instanţa de recurs o însuşeşte pe deplin, astfel că temeiul invocat de avocat în numele părților vătămate, precum că instanţa nu şi-a motivat soluţia în acest sens, este neîntemeiat.

Astfel, pedeapsa stabilită lui G.Prodan este individualizată conform prevederilor legale, la aplicarea căreia instanţa de apel a ţinut cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, iar hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia. Concluzia instanţei de apel corespunde circumstanţelor cauzei şi criteriilor de stabilire a pedepsei, iar temeiuri prin care s-ar demonstra că inculpata nu poate fi corectată fără a-i fi aplicată o altfel de pedeapsă mai aspră, nu s-au stabilit.

Totodată, sub aspectul vizat, Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele invocate de avocat, precum că instanța de apel nu a reținut că inculpata nu și-a cerut scuze de la părțile vătămate pentru suferințele cauzate, nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, solicitând ca acțiunea civilă să fie soluționată în ordinea procedurii civile, ceea ce dă dovadă că aceasta nu a conștientizat gravitatea faptelor comise, deoarece după cum rezultă din actele cauzei și anume, din procesul-verbal al ședinței din prima instanță (f.d.224 v.1), inculpata a regretat cele întâmplate, s-a căit sincer de cele săvârșite și a recunoscut acțiunea civilă parțial, considerând că prejudiciul moral solicitat de părțile vătămate este exagerat, circumstanță ce nu poate fi valorificată, după cum susține recurentul, că G.Prodan nu a conștientizat gravitatea faptelor comise.

Prin urmare, circumstanţa că inculpata nu a recuperat prejudiciul material cauzat prin infracţiune nu poate fi privită ca un impediment pentru a fi luate în consideraţie alte criterii de individualizare a pedepsei penale întru neaplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentului, precum că instanțele neîntemeiat au liberat-o pe inculpată de pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, dat fiind că norma de drept incriminată acesteia prevede expres că pedeapsa complementară poate fi aplicată doar în cazul când stabilirii pedepsei principale sub formă de închisoare, pe când inculpatei i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă.

În coroborare cu cele enunțate supra, Colegiul reiterează că instanţa de apel a dat deplină eficienţă prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal şi corect, ţinând seama de influenţa pedepsei aplicate asupra inculpatei, i-a aplicat o pedeapsă echitabilă, în limita sancţiunii normei penale în baza căreia a fost declarată vinovată, care corespunde circumstanţelor cauzei şi criteriilor de stabilire a pedepsei, fiind individualizată conform prevederilor legale.

Reieșind din textul recursului, recurentul nu sunt de acord nici cu soluţia instanţei de apel în latura civilă, invocând că partea descriptivă a deciziei în ce privește soluționarea acțiunii civile a părților vătămate, este una neclară și vine în contradicție cu cea dispozitivă, deoarece instanța a casat sentința în partea soluționării acțiunii civile, dar nu a indicat pe marginea căror capete ale pretențiilor din acțiunea civilă urmează a fi casată, deși a admis doar parțial acțiunea civilă în

partea încasării cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral în sumă de 2000 lei în privința lui V.Mustafenco și că, deși instanța a admis parțial solicitarea apărării de a încasa cheltuielile judiciare în beneficiul lui V.Mustafenco în sumă de 1000 lei, nu a motivat soluția de ce nu urmează a fi încasată suma de 3000 lei, pentru acordarea asistenței juridice în prima instanță, precum nu a motivat soluția în partea cuantumului prejudiciului moral solicitat de către părțile vătămate, pe care acestea îl consideră diminuat, fiindcă au avut de suferit fizic și psihic din cauza vătămărilor corporale cauzate.

Colegiul penal verificând legalitatea soluţiei instanţei de apel sub aspectul vizat, sesizează că instanța de apel în latura civilă nu a respectat prevederile legale prevăzute de art.417 alin.(1) pct.7)-8) Cod de procedură penală, care stipulează că decizia instanţei de apel trebuie să cuprindă fondul apelului şi temeiurile de fapt şi de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum şi motivele adoptării soluţiei.

Prin urmare, Colegiul constată că, potrivit părţii dispozitive a deciziei instanţei de apel, aceasta a admis apelurile, a casat parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și a acțiunii civile, pronunțând o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care a admis parțial acțiunile civile, dispunând încasarea cheltuielilor de judecată de la G.Prodan în beneficiului lui N.Mustafenco în sumă de 4000 lei, în rest cerințele au fost respinse, și în beneficiul lui V.Mustafenco în sumă de 1000 lei, precum și prejudiciul moral în sumă de 2000 lei, în rest cerințele au fost respinse.

Însă, reieșind din partea descriptivă a deciziei, instanţa, făcând o proiectare a cadrului normativ a Codului de procedură penală ce ține de acțiunea civilă în cadrul procesului penal, a conchis că este justă soluția primei instanțe în partea reparării prejudiciului material cauzat părților vătămate V.Mustafenco în suma de 2411,56 lei și N.Mustafenco în sumă de 4195,26 lei, precum și a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei.

La fel, instanța de apel a conchis că incorect prima instanță a respins cerința părților vătămate N.Mustafenco privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 4000 lei și V.Mustafenco în sumă de 1000 lei, de rând ce aceste cheltuieli au fost jusificate prin bonurile de plată, din care motiv a ajuns la concluzia de a admite acțiunile civile în această parte. Însă instanța de apel nu s-a expus asupra cerinței părții vătămate privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în prima instanță în sumă de 3000 lei (f.d.218 v.1, 14 v.2).

La fel, instanța a considerat parțial justificată solicitarea lui V.Mustafenco în partea încasării prejudiciului moral, doar în sumă de 2000 lei, reieșind din faptul că acesta a suportat suferințe psihice și vătămările corporale ușoare, concluzionând că această sumă va fi capabilă să remedieze suferințele fizice și psihice suportate de partea vătămată.

Reieșind din aceste constatări, Colegiul penal conchide că dispozitivul deciziei instanţei de apel nu corespunde concluziilor făcute de instanţă în partea descriptivă, deoarece instanța în partea dispozitivă nu a indicat în care parte acțiunea civilă urmează a fi casată, în partea prejudiciului material, moral, or a cheltuielilor de judecată, totodată indicând că „în rest cerințele se resping”.

Astfel, Colegiul penal ajunge la concluzia că hotărârea instanței în latura civilă nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluţiei

instanţei de apel în această parte contrazice dispozitivul hotărârii adoptate, care este expus neclar.

Eroarea menţionată este o eroare de drept procedural şi se încadrează în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluţiei instanţei de apel fiind temei de recurs.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care instanţa de recurs constată erori de drept ce sunt temei de recurs şi acestea nu pot fi corectate de instanţa de recurs, aceasta dispune casarea hotărârii atacate şi rejudecarea cauzei de către instanţa a cărei hotărâre se casează.

În speţa examinată, Colegiul consideră că decizia instanţei de apel în latura civilă urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei la rejudecare în această parte în aceiaşi instanţă.

La rejudecarea cauzei instanţa de apel urmează să ţină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluţiei adoptate şi, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice minuţios legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel şi, în dependenţă de situaţia constatată, să pronunţe o hotărâre legală şi întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434 şi art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Luca Alexandru în numele părților vătămate Mustafenco Nina și Mustafenco Viorel, casează parțial decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 01 februarie 2018 în latura civilă, în cauza penală în privinţa lui Prodan Gutiera şi dispune rejudecarea cauzei în această parte în aceiaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia în partea dispunerii rejudecării cauzei nu se supune nici unei căi de atac, iar în partea menţinerii celorlalte dispoziţii, este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 17 iulie 2018.

Preşedinte Nicolae Gordilă

Judecători Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun